Rapport - Uppföljning Tekniska konsulter

Diarienummer: N050-0016/25

Carl Adiels

2026-03-02

Innehåll

1 Bakgrund 3
2 Projektgrupp uppföljning 3
3 Uppföljningens fokus och avgränsning 3
3.1 Kontrollperiod 3
3.2 Kontrollerade avtal och leverantörer 3
4 Uppföljningens genomförande och resultat 4
4.1 Uppföljningens genomförande 4
4.2 Uppföljningens resultat 5
5 Åtgärder och lärdomar 6
5.1 Åtgärder på identifierade avvikelser 6
5.2 Lärdomar och förslag på förbättringar 6
Bilaga 1: TK – Begäran om granskning 7
Bilaga 2: TK – Uppföljning 251016 10

1 Bakgrund

Under hösten 2024 genomförde inköps- och upphandlingsförvaltningen en utredning (dnr: N050-0016/25) där syftet var att kontrollera efterlevnaden av de i avtalen ställda kraven på tjänst inom ett urval avtalsområden inom kategorin Tekniska konsulter. Kontrollen gjordes genom att undersöka överensstämmelse mellan avtalade och fakturerade timpriser mot den avropade och fakturerade konsultens utbildning och erfarenhet. Kontrollen avgränsades då till 9 ramavtal och 36 unika leverantörer, för att genom stickprov identifiera om avvikelser förekom och i vilken utsträckning.

I samband med utredningen identifierade avvikelser, där en stor andel av de granskade leverantörerna hade avvikelser enligt i ramavtalet ställda krav, där kompetensen hos den konsult som utfört uppdraget inte överensstämde med timpriset som offererats och fakturerats av leverantören.

Med anledning av att avvikelser identifierades på så stor andel av de kontrollerade leverantörerna beslutade förvaltningen att genomföra en uppföljning av samtliga avtalsområden inom kategorin Tekniska konsulter under år 2025.

2 Projektgrupp uppföljning

Carl Adiels - Kategoriledare
Maja Andersson - Uppföljningsspecialist
Tobias Holm - Administratör, inköp

3 Uppföljningens fokus och avgränsning

Uppföljningens fokus var att, för samtliga avtalsområdena inom kategorin Tekniska konsulter, kontrollera efterlevnaden av de i avtalen ställda kraven på tjänst eller motsvarande krav, genom att kontrollera överensstämmelse mellan avtalade och fakturerade timpriser och den avropade och fakturerade konsultens utbildning och erfarenhet.

Under uppföljningen identifierades även andra avvikelser mot gällande avtalsvillkor, såsom procentuella påslag på leverantörernas underkonsultfakturor. Med anledning av detta utökades uppföljningen till att även omfatta kontroll av förekomst av överfaktureringar i form av felaktiga påslag på underkonsulter.

3.1 Kontrollperiod

2023-01-01 – 2024-12-31 (kontroll av överfaktureringar kopplat till kompetenskrav)
2023-01-01 - framåt (kontroll av procentuella påslag på underkonsulter)

3.2 Kontrollerade avtal och leverantörer

Uppföljningen omfattade samtliga avtalsområden inom kategorin Tekniska konsulter som varit aktiva under kontrollperioden såväl som samtliga leverantörer som haft ett aktivt avtal inom kategorin under kontrollperioden.
Totalt begärdes 314 leverantörer att genomföra granskning och eventuell rättelse enligt ”Begäran om granskning” som skickades ut 2025-01-17 (se Bilaga 1) och ”TK – Uppföljning 251016” som skickades ut 2025-10-16 (se Bilaga 2).

4 Uppföljningens genomförande och resultat

4.1 Uppföljningens genomförande

För att visa på uppfyllnad av kravet ”Krav på tjänst” eller motsvarande krav begärdes de 314 leverantörerna att genomföra följande:

1. Granskning och eventuell rättelse

Leverantörerna begärdes kontrollera att samtliga fakturerade konsulters timpriser överensstämmer med konsultens kompetensnivå (vid tidpunkten för anlitandet) enligt kravspecifikationerna för respektive avtal. I de fall leverantörerna identifierade avvikelser begärdes de kontakta respektive förvaltning och/eller bolag för att kreditera överfaktureringen.

2. Redogörelse

Leverantörerna begärdes även inkomma till inköps- och upphandlingsförvaltningen med en redogörelse av identifierade avvikelser.

3. Åtgärdsplan

Leverantörerna skulle, där brister enligt punkt ”1. Granskning och eventuell rättelse” identifierats, även inkomma med en åtgärdsplan. I åtgärdsplanen skulle leverantörerna redogöra för vilka åtgärder de vidtagit i sin organisation för att framgent säkerställa att fakturering av konsulter sker i enlighet med kraven ställda i gällande avtal.

När leverantörerna inkommit med deras självgranskningar begärdes de därefter även att inkomma med CV för efterfrågade konsulter som anlitats på avtalen under kontrollperioden. Begäran av inkommande med CV avgränsades till leverantörer som haft en avtalsmatchad omsättning, alternativt redovisad omsättning i avtalsredovisningen, motsvarande 800 000 kr eller mer. Sammantaget inhämtades CV från cirka 75 leverantörer. Kontrollen genomfördes därefter genom stickprovskontroller, där det fakturerade timpriset för respektive konsult jämfördes med den kompetens som konsulten som utfört uppdraget, enligt leverantörens inlämnade CV, hade vid tiden för utförandet av uppdraget.

I oktober 2025 skickades ett kompletterande uppföljningsbrev ”TK-uppföljning 251016” ut med anledning av att inköps- och upphandlingsförvaltningen i kontrollerna identifierat återkommande avvikelser i form av procentuella påslag på underkonsultfakturor. Påslag som inte är tillåtna enligt gällande avtal. De leverantörer, där dessa avvikelser identifierats, begärdes omgående vidta rättelse och kontrollera alla sina underkonsultfakturor samt återbetala överfakturerade belopp till berörda förvaltningar/bolag.

Även övriga leverantörer begärdes kontrollera samtliga fakturor där underkonsulter anlitats för att säkerställa att överfakturering i form av felaktiga påslag inte förekommit. I de fall överfaktureringar förekommit begärdes leverantörerna justera även detta med berörda förvaltningar och/eller bolag.

Leverantörerna begärdes även inkomma med en sammanställning av överfaktureringarna kopplade till otillåtna påslag till inköps- och upphandlingsförvaltningen.

4.2 Uppföljningens resultat

Flertalet leverantörer inkom inte i tid med kompletta underlag enligt den begäran om granskning som skickades ut i början av år 2025 där leverantörerna fick 2,5 månader på sig att genomföra granskningen och inkomma med begärda underlag. För de leverantörer vars underlag uteblev eller var inkompletta även efter påminnelser, utfärdade förvaltningen tillfälliga beställningsstopp tills dess att leverantörerna inkommit med efterfrågade underlag.

Leverantörernas inkomna svar kan delas in i följande kategorier:

- Leverantörer som inte inkommit med återkoppling.
- Leverantörer som inte haft någon omsättning på tecknade avtal inom Tekniska konsulter och därmed inte haft några avvikelser att redogöra för.
- Leverantörer som haft omsättning men inte haft några avvikelser att redogöra för.
- Leverantörer som haft omsättning och som redovisat avvikelser i form av över-, och i vissa fall även, underdebiteringar på anlitade konsulter och den levererade kompetensen i förhållande till det fakturerade priset.
- Övriga leverantörer där verksamheten upphört på grund av exempelvis konkurs eller förvärv.

Vid kontroll av leverantörernas självgranskningar framkom det att en del av leverantörerna gjort egna tolkningar av kompetenskraven i avtalen och erbjudit konsulter med lägre kompetens/erfarenhet än kravspecifikationerna och samtidigt fakturerat för den högre kompetensen/erfarenheten. De leverantörer där detta har framkommit har dels uppmärksammats på att det strider mot avtalsvillkoren och de har således även begärts återbetala överfakturerade belopp till berörda förvaltningar/bolag.

En hel del dialoger med leverantörerna har krävts under uppföljningen för att förtydliga vad de förväntas göra men även för att förklara syftet med genomförandet av uppföljningen. Responsen på uppföljningen har varit blandad, vissa leverantörer har tyckt att det varit alldeles för tidskrävande att genomföra, medan andra framfört att de anser att det är av stort värde att denna typ av uppföljningar görs.

Av de drygt 75 leverantörer som begärdes inkomma med CV och vars självgranskning förvaltningen kontrollerade var det mer än hälften som hade ytterligare avvikelser där lägre kompetens använts och högre kompetens fakturerats, än vad de redogjort för i sin självgranskning. Dessa leverantörer begärdes genomföra kompletterande kontroll för att identifiera samtliga överfaktureringar och återbetala dessa till berörd förvaltning/bolag.

Vissa av leverantörerna inkom inte med begärda underlag inom angiven tidsfrist och i de fall leverantörerna efter påminnelser inte inkom, utfärdade förvaltningen tillfälliga beställningsstopp. Därefter inkom samtliga leverantörer slutligen med begärda underlag och de tillfälliga beställningsstoppen kunde hävas.

Totalt har 27 procent av de leverantörerna som haft omsättning under kontrollperioden, vidtagit rättelser och genomfört återbetalningar till stadens förvaltningar/bolag avseende överdebiteringar kopplat till kompetenskravet och felaktigt debiterade påslag på anlitade underkonsulter. Avvikelsernas art har varit varierade mellan leverantörerna, från ett fåtal avvikelser till ett större antal.

Intresset för uppföljningen har varit stort både hos stadens förvaltningar och bolag såväl som hos andra upphandlande myndigheter och media. Det har efterfrågats information om uppföljningen och genomförandemetoden. De upphandlande myndigheterna ser ett

stort behov av samma typ av uppföljningar i deras egna verksamheter.

5 Åtgärder och lärdomar

5.1 Åtgärder på identifierade avvikelser

Följande åtgärder har vid skrivandet av rapporten vidtagits eller föreslås att vidtas.

Vidtagna åtgärder

- För de leverantörer som inte inkom med begärda underlag inom angiven tidsfrist utfärdade inköps- och upphandlingsförvaltningen efter flertalet påminnelser tillfälliga beställningsstopp, vilket ledde till underlagen inkom.

- Förvaltningen har informerat om uppföljningen vid flertalet nätverk och andra forum runt om i stadens förvaltningar och bolag såväl som samverkande parter.

- Förvaltningen har i samband med denna uppföljning uppmanat stadens förvaltningar och bolag att genomföra granskningar av deras egna avtal.

Planerade åtgärder

- Förvaltningen kommer att genomföra ytterligare uppföljningar inom avtalskategorin för att säkerställa att identifierade avvikelser och vidtagna åtgärder i samband med uppföljningen gett långsiktig effekt och att överfaktureringarna har upphört.

5.2 Lärdomar och förslag på förbättringar

- Uppföljningen har varit mycket tidskrävande och det har funnits utmaningar i att få in begärda underlag från leverantörerna. Att utfärda tillfälliga beställningsstopp för att få in begärda underlag när leverantörer trots påminnelser inte inkommit, har varit en effektiv metod. Totalt har ca 70 tillfälliga beställningsstopp utfärdats under uppföljningens gång.

- Förslag att se över om eventuella justeringar i nuvarande beställarinstruktioner kan göras för att tydliggöra för beställarna vilken kontroll som ligger på dem såväl som för att om möjligt förenkla kontroll av krav på kompetens framgent.

- Se över om tydliggörande av kravställningar i framtida upphandlingar kan behövas för att säkerställa att beställare och leverantörer är införstådda i vilket ansvar som ligger på vem.

- Sprida information i olika forum såsom utbildningar och nätverk för att uppmärksamma stadens beställare om vikten av:

    - fakturakontroll – att fakturan överensstämmer med avtalsvillkoren och avropet.
    - att kontrollera överensstämmelse mellan avrop och avtalade villkor och krav, så att exempelvis felaktiga påslag inte tillämpas.
    - att kontrollera CV och kompetenskrav vid avrop.

- Fortsätta med utbildningar för att stärka inköpsmognaden hos stadens förvaltningar och bolag.

Bilaga 1: TK – Begäran om granskning

Göteborgs Stad

Handläggare:
Carl Adiels, tkuppfoljning@ink.goteborg.se

Datum 2025-01-17

Referens N050-0016/25

Tekniska konsulter - Begäran om granskning

Begäran om granskning och eventuell rättelse skickas ut till er då ni är, eller har under kontrollperioden varit, leverantör på något av Göteborgs Stads inköps- och upphandlingsförvaltnings stadengemensamma avtal inom avtalskategorin Tekniska konsulter.

Göteborgs Stads inköps- och upphandlingsförvaltning har genomfört en granskning av kravet "Krav på tjänst" eller motsvarande krav på 9 avtalsområden inom Tekniska konsulter. Följande avtalsområden har ingått i granskningen.

- Allmän VA Ledningsprojektering
- Allmän VA Vattenrelaterad modellering
- Arkitekter Byggnad
- Arkitekter Landskapsarkitekter
- Bergteknik
- Byggkonstruktion
- Elkonsulter
- Geoteknik
- Miljökonsulter –Anläggning, Infrastruktur, Byggande och Förvaltning

Förvaltningen har genom stickprov kontrollerat huruvida rätt kompetens fakturerats i jämförelse med den kompetens som utfört det fakturerade uppdraget. Granskningen har genomförts genom att det fakturerade timpriset för respektive konsult har jämförts med den kompetens konsulten har enligt leverantörens inlämnade CV.

Stickproven visade att en stor andel av de 36 kontrollerade leverantörerna hade avvikelser enligt ställda krav i ramavtalens del "Krav på tjänst" eller motsvarande krav. Avvikelserna som identifierades innebar att offererade konsulter inte uppfyller ställda krav enligt ramavtalet då kompetensen hos den konsult som utfört uppdraget inte överensstämt med timpriset som offererats och fakturerats av leverantören. Den höga andelen avvikelser vid stickproven indikerar att dessa avvikelser är återkommande hos en stor andel leverantörer på de stadengemensamma avtalen inom Tekniska konsulter.

Med anledning av identifierade avvikelser skickar nu inköps- och upphandlingsförvaltningen ut denna begäran om granskning och eventuell rättelse till samtliga leverantörer som har, eller har

Besöksadress
Magasinsgatan 18A

Telefon
031-366 37 00

Hemsida
www.goteborg.se

Postadress
Box 1111
405 23 GÖTEBORG

E-post
inkopochupphandling@ink.goteborg.se

under kontrollperioden haft, avtal tecknade på något av de stadengemensamma avtalen inom Tekniska konsulter.

Ni ska för att visa på uppfyllnad av kravet "Krav på tjänst" eller motsvarande krav genomföra följande:

1. **Granskning och eventuell rättelse**
   För att visa på uppfyllnad av "Krav på tjänst" eller motsvarande krav ska ni kontrollera att samtliga fakturerade konsulters timpriser överensstämmer med konsultens kompetensnivå enligt kravspecifikationerna för respektive avtal. Perioden för kontrollen är 2023-01-01 och framåt. Om avtalsstart är senare så gäller kontrollperioden från avtalsstart och framåt. Notera att det är konsultens kompetens vid tiden för utförandet av det fakturerade uppdraget som ska överensstämma med det fakturerade timpriset.

   Om ni vid granskningen identifierar avvikelser mot avtal såsom exempelvis felaktiga timpriser, ska dessa krediteras respektive beställande organisation. För hantering av eventuellt identifierade avvikelser kontaktar ni respektive berörd förvaltning och/eller bolag.

   Granskningen ska vara genomförd **senast 2025-03-31** och då det för vissa leverantörer kan röra en större mängd fakturor uppmanas ni starta arbetet omgående. Om begärd granskning och eventuell rättelse inte genomförs inom angiven tid kan inköps- och upphandlingsförvaltningen komma att vidta avtalsrättsliga åtgärder.

   Notera att berörda förvaltningar och bolag har möjlighet att begära granskning och eventuell rättelse för annan tidsperiod eller omfattning än angivet i denna granskning.

2. **Redogörelse**
   Under januari 2025 kommer inköps- och upphandlingsförvaltningen skicka ut ett Excel dokument för ifyllnad där ni kommer att få redogöra för de eventuellt identifierade avvikelserna och de eventuella åtgärderna som ni genomfört. Om inga avvikelser har identifierats ska ni ange det.

Redogörelse skickas senast 2025-03-31 till tkuppfoljning@ink.goteborg.se.

3. **Åtgärdsplan**
   För uppfyllnad av "Krav på tjänst" eller motsvarande krav ska de leverantörer där brister enligt punkt "1. Granskning och eventuell rättelse" identifierats, även inkomma med en åtgärdsplan. I åtgärdsplanen ska leverantör redogöra för vilka åtgärder leverantör vidtagit i sin organisation för att framgent säkerställa att fakturering av konsulter sker i enlighet med de krav på tjänst som finns angivna i respektive avtal.

Åtgärdsplan skickas senast 2025-03-31 till tkuppfoljning@ink.goteborg.se.

Besöksadress
Magasinsgatan 18A

Postadress
Box 1111
405 23 GÖTEBORG

Telefon
031-366 37 00

Hemsida
www.goteborg.se

E-post
inkopochupphandling@ink.goteborg.se

Göteborgs Stad

Handläggare:
Carl Adiels, tkuppfoljning@ink.goteborg.se

Datum 2025-01-17

Referens N050-0016/25

Ovanstående granskning samt eventuell rättelse och åtgärdsplan ska vara hanterad senast 2025-03-31.

Om begärd granskning samt eventuell rättelse inte är genomförd och/eller begärda handlingar inte inkommer inom angiven tid, kan avtalsrättsliga åtgärder komma att vidtas.

Göteborgs Stad kommer fortsatt kontrollera följsamheten mot avtal. Vid brister i leverantörens självrättelse eller återkommande felaktig fakturering kan detta ses som ett allvarligt avtalsbrott och avtalsrättsliga åtgärder kan komma att vidtas.

Med vänliga hälsningar,
Göteborgs Stads inköps- och upphandlingsförvaltning

Bilaga 2: TK – Uppföljning 251016

Göteborgs Stad

Handläggare:
Carl Adiels, tkuppfoljning@ink.goteborg.se

Datum 2025-10-16

Referens N050-0016/25

Pågående uppföljning av de stadengemensamma avtalen inom Tekniska konsulter

I början av året skickade inköps- och upphandlingsförvaltningen ut en uppföljning där ni leverantörer på de stadengemensamma avtalen inom Tekniska konsulter begärdes genomföra en granskning av samtliga fakturor utställda från 2023-01-01 och framåt för att säkerställa att rätt kompetens levererats och fakturerats. Ni begärdes även att genomföra rättelser av eventuella identifierade avvikelser samt inkomma med redogörelse av de identifierade avvikelserna och åtgärdsplan för att säkerställa att detta inte sker framgent.

I samband med att inköps- och upphandlingsförvaltningen genomfört kontroll av leverantörernas egengranskningar har det framkommit att inte alla överdebiteringar redovisats i redogörelserna som inkommit från leverantörerna. De av er leverantörer där dessa gap hittills identifierats har blivit kontaktade, men notera att både inköps- och upphandlingsförvaltningen såväl som stadens förvaltningar och bolag framgent kan komma att hitta fler avvikelser och eventuella justeringar kan komma att krävas.

Vi påminner härmed samtliga leverantörer om att granskningen som ni begärdes genomföra avser *alla* fakturor på de stadengemensamma avtalen fr. o. m. 2023-01-01 och framåt. Om ni inte genomfört granskningen korrekt begärs ni genomföra kompletterande granskning där ni granskar *samtliga* fakturor på de stadengemensamma avtalen inom Tekniska konsulter under kontrollperioden.

För er leverantörer som har identifierat avvikelser och ännu inte kontaktat berörda förvaltningar/bolag för rättelser av identifierade överdebiteringar, vill vi uppmana er att genomföra nödvändiga rättelser omgående.

Samtliga leverantörer begärs inkomma med en sammanställning i Excel format, **en fil per leverantör**, innehållande totalsumman av de sammanlagda avvikelserna ni justerat, uppdelat per förvaltning/bolag. Sammanställningen ska skickas in till tkuppfoljning@ink.goteborg.se.

Vid uppföljningen som inköps- och upphandlingsförvaltningen genomfört har det även framkommit återkommande överfaktureringar i form av procentuella påslag på anlitade underkonsulters fakturor, vilket strider mot avtalens villkor AUC.16 Särskild ersättning.

Samtliga leverantörer begärs härmed kontrollera att *inga* procentuella påslag på underkonsultfakturor har tillämpats på de stadengemensamma avtalen inom Tekniska konsulter. I de fall procentuella påslag tillämpats, ska ni kontakta berörd förvaltning/bolag för att justera

Besöksadress
Magasinsgatan 18A

Telefon
031-366 37 00

Hemsida
www.goteborg.se

Postadress
Box 1111
405 23 GÖTEBORG

E-post
inkopochupphandling@ink.goteborg.se

Göteborgs Stad

Handläggare:
Carl Adiels, tkuppfoljning@ink.goteborg.se

Datum 2025-10-16

Referens N050-0016/25

överdebiteringarna samt inkomma med redogörelse för överdebiteringarna till tkuppfoljning@ink.goteborg.se. Även här ska ni inkomma med sammanställningen i Excel format, **en fil per leverantör**, innehållande totalsumman av de sammanlagda avvikelserna avseende de procentuella påslagen ni justerat, uppdelat per förvaltning/bolag.

Senast 2025-11-15 ska ovanstående rättelser genomföras och begärda sammanställningar inkomma till tkuppfoljning@ink.goteborg.se.

Om begärda rättelser och/eller begärda sammanställningar inte inkommer inom angiven tid **kommer avtalsrättsliga åtgärder i form av tillfälligt beställningsstopp utfärdas** och löpa på till dess att justeringarna är genomförda, kompletta sammanställningar inkomna och rättelserna samt sammanställningarna godkänts av inköps- och upphandlingsförvaltningen.

Inköps- och upphandlingsförvaltningen har i tidigare utskick även informerat om att förvaltningen i samband med uppföljningen identifierat en del avvikelser mot Faktureringsvillkoret i avtalen. Inköps- och upphandlingsförvaltningen vill uppmärksamma er på Faktureringsvillkoret i avtalen, där det framgår vilka kravställda fakturaspecifikationer som alltid ska anges på fakturorna.

För mer information och specifikation av fakturainnehåll se bifogad fil ”Avtalsnummer på faktura” samt Fakturera Göteborgs Stad - Företag och organisationer - Göteborgs Stad.

Göteborgs stad kommer fortsatt kontrollera följsamheten mot avtal. Vid identifierade brister i leverantörens självrättelse eller återkommande felaktig fakturering kan detta ses som ett allvarligt avtalsbrott och avtalsrättsliga åtgärder kan komma att vidtas.

Vänligen notera att ytterligare frågor och kompletteringar kan komma att efterfrågas i samband med denna uppföljning.

Med vänliga hälsningar,
Göteborgs Stads inköps- och upphandlingsförvaltning

Besöksadress
Magasinsgatan 18A

Postadress
Box 1111
405 23 GÖTEBORG

Telefon
031-366 37 00

Hemsida
www.goteborg.se

E-post
inkopochupphandling@ink.goteborg.se